

ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

За будь-яких війн завжди страждає населення, але також втрат зазнають і земельні ресурси та екологія країни, яка потерпає від військових дій.

В Європі досі існують проблеми із ґрунтами після Першої світової війни, адже швидкість відновлення ґрунту становить приблизно 0,06 мм/рік. Прямими об'єктами забруднення (акцепторами) є основні компоненти природного середовища – атмосфера, вода, ґрунти, надра, тваринний і рослинний світ. [1]

Функціонування ґрунтів - значно впливає на стан ландшафтів і біосфери в цілому, а через них - на якість середовища існування населення. Крім того, ґрунтовий покрив є основою сільськогосподарського виробництва, визначаючи у багатьох випадках регіональну специфіку землекористування. [2]

Забруднення ґрунтів. Виливи паливно-мастильних матеріалів та інших нафтопродуктів можуть призвести до серйозного забруднення ґрунтів, знижуючи їх родючість та придушуючи рослинний та мікробний склад ґрунту.

Забруднення підземних вод. Нафтопродукти можуть проникати в глибинні шари ґрунту і забруднювати підземні води, що може призвести до серйозних проблем з водопостачанням та впливати на здоров'я людей, які користуються цією водою.

Вплив на екосистему. Забруднення нафтопродуктами може мати шкідливий вплив на місцеву флору та фауну, призводячи до загибелі рослин, тварин та мікроорганізмів, які складають екосистему.

Здоров'я людей. Вдихання випарів нафтопродуктів та контакт із забрудненим ґрунтом може призвести до серйозних проблем здоров'я, включаючи алергічні реакції та дихальні захворювання.

Економічні втрати. Очищення забруднених ґрунтів та водних джерел від нафтопродуктів є дорогим та складним процесом, що може призвести до значних економічних витрат як для влади, так і для місцевих громад.

У зв'язку з російсько-українською війною в новинах дедалі частіше звучить порівняно новий термін – екоцид. До списку злочинів рф додалися ще й ті, що ставлять на меті викликати на українських територіях екологічну катастрофу. Відповідно до статті 441 Кримінального кодексу України, екоцид – це масове знищення рослинного або тваринного світу, отруєння

атмосфери або водних ресурсів, а також вчинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу. [3]

Після деокупації зайнятих загарбниками територій та проведення розмінування, необхідно буде приступати до проведення інвентаризації та відновлення стану земельних і водних ресурсів.

Відновлення стану земельних ресурсів після екологічних катастроф або інших форм екологічного збурення є важливим завданням для забезпечення сталого розвитку та збереження навколишнього середовища.

Ось деякі можливі стратегії та підходи до відновлення стану земельних ресурсів:

Рекультивация. Цей процес включає відновлення природного ландшафту та рослинного покриву на зруйнованих або забруднених територіях. Рекультивация може включати висадку дерев, відновлення ґрунтового покриву та створення умов для розвитку рослинності.

Фізичні методи очищення. Включають в себе такі методи, як видалення забруднених шарів ґрунту, відкачування забруднених води або видалення відходів.

Біологічні методи очищення. Цей підхід використовує живі організми, такі як бактерії та гриби, для розкладання та видалення забруднень з ґрунту.

Суцільні програми оздоровлення середовища. Включають в себе широкомасштабні заходи, спрямовані на відновлення та збереження екосистем в цілому. Це може включати в себе не лише відновлення ґрунтів, але й відновлення водних систем, рослинності та тваринного світу.

Науковцями наразі пропонуються рішення для покращення стану ґрунтів через використання мулу та донних відкладень. Цей підхід дозволить одночасно вирішити два завдання: допомогти відновити земельні ресурси, а також очистити ставки та покращити умови розвитку аквакультури.

Використання мулу та донних відкладень в якості ресурсу для покращення ґрунтів вимагає ретельного планування та врахування місцевих умов і екологічних чинників. Застосування цих матеріалів може бути ефективним інструментом для сталого використання земельних ресурсів та збереження навколишнього середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Семерня О.М. Екологічна безпека: навчальний посібник для бакалаврів напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

2. Хилько М.І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М.І. Хилько. К., 2017. 266 арк.

3. Кримінальний кодекс України, стаття 441 [Електронний ресурс].
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.